Ն. 4476 1880 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 11 ՇԻՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ

ԵՒԿԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ԱԼԱՖՐԱՆԿՍ. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 23 ՇԻՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ Ն. 4476

ՖԻԱԹԼԱՐ

Խաթանպոլ իչէն
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 10
»
Ալթը այ 5
Իւչ » » 2 1/2
Պիր նիւսխէ 40 փարա մէճիտ։

Թաշրալար իչէն
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ » » 6
Բոսթա իւճբէրէթի պէզէ այիտ տիր։

Մասիսի Լեռ

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԻՐՃԻԵԱՍ

Զիլ Գ. Տ. Տէ ՝ 1297 — Թրշրինի Էվվէլ 11 — 1296

ԻԼԱՆԼԱՐ
Պիրինճի տէֆա իչին սաթը 3 ղր.
Իքինճի » » » 2 ղր.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղր.

Իլան սրբասընա գօնդրմահան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթը 5 ղր.
Մէքթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան խմինէ կազմը

Խաթանպոլտա, Գալաթատա Բէյնչէնպէհ-պազարընտա Իրսի խանընատ Ն. 41։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱՅԱՆՆ ՀԱՎԱՍ

Աթէնա, 21 հոկտ.

Մէճլիսի մէպուսանատա պու կիւն էնճիւմէնլէրին թէչբիւի ինթիխապաթընտա պուլունուլմուշ տուր։

Մէզբիւր ինթիխապաթատա մուխալիֆինէն Մ. Ավկէրինօս 92, վէ հէյեթի հազբրէյի վիւքէլա թարֆկիրանընտան Մ. Գալիֆօրնօս 55 ըէյ դազանմըշլար տըր։

Պինէն ալէյհ Մ. Ավկէրինօս մէճլիսի մէպուսան ըէյիսի թայեին օրնունուշ օրտուղունտան, հէյեթի վիւքէլաբ հազբրէնին խթիֆասընը վիրէճէկի զանն օրունուեօր։

Իսմայիլիա, 21 հոկտ.

Հոկտեմբերին 11 ինճի կիւնիւնտէն 30 ունճու կիւնիւնէ գատար Սիւէյյէշ գանալընտան 44 սէֆինէ միւրուր իտէրէք, ալընան հասըլաթը տախի 930,000 ֆրանգտան իպարէթ տիր։

Գալէայի Սուլթանիէ, 22 հոկտ.

Մարսիլիա բոսթա վաբօրու պու կիւն էօյլէտէն սոնրա սաաթ պիրտէ Տէրիսաատէթէ միւթէվէճճիհէն պուրատան հարէքէթ լյլէմիշ տիր։

Ռուսճուգ, 21 հոկտ.

Ռումանիա պէյի բրէնս Շարլը, Պուկարիսթան բրէնսինէ վիղիթա վիրմէք իւզրէ, պու կիւն պուրաեա վասըլ օլտու։

Իքի բրէնսլերին միւլագաթը զաեէթ տոսթանէ օրմուշ տուր։

Լօնտրա, 22 հոկտ.

Տէյլի Նիուզ զազէթասը տիւօրքի, Պէրլին ահանամէսինին Եունանիսթան հագդընտա իճրասը ըէք հագդյը տըր, վէ մուհարեպէյի մէն ինմէքլիկին պիրիճիք չարէսի տէ պու տուր։

Թայմս զազէթասը, Եունանիսթան լէհինատէ տէվլէթլէր միւեանքնտա ինթիֆադ մէվճուտ օլմատըղընը պէեան իլէ, քէնտիլերի իչին էմրի պասիրէթ, վէ հէր հալտէ քէնտի միւթէֆիգլերի օլաճագլարը իչին տէ, հագդանիէէթ իւզրէ պէքլէմէլերինի Եունանլըլարա իխթար ու նասիհաթ լյլէմէքտէ տիր։

ՄԻԻԹԻՆԷՎԻՅԷ

Մէսէնճրընն ըիմաեէթինէ կէօրէ, գօնթ վէ գոնթէս Տիլավէր, կէչէն սալը կիւնիւ մատամ Հօպարթ բաշա տախի պիրլիքտէ օրմագ իւզրէ, թարաֆը հազրէթի Բահչահիտէն զիեաֆէթէ տավէթ օրունմուշլար իսէ տէ, միւշարիէյհիմա տավէթի սէնէյյէնին թէպլիղնտէն էվվելճէ, Պրուսաեա միւթէվէճճիհէն Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ լթմիշ օլտուգլարընտան, պիզզաբուր պու չէրէֆտէն մահրում գալմըշլար տըր։

Զազէթամըզընը թապը էնատէ պիր մէնպալ մէվզուգատան խապէր ալտըգ քի, Պապը Ալի նամընա օլարագ Տուլչինօնուն թէպլիվի հագդընտա Դարատաղ հիւքիւմէթլիյէ ագտ օրունաճագ մուգավէլէեէ տայիր Բիզա բաշա թարաֆընտան տէրմէեան օրունան թէքեալիֆի, բրէնս Նիգոլա ըէտտա լյլէմիշ տիր։

Պու հավատխին թէտգիգի վէ մուճիպլի միւշքիլաթ օլան նօգթալարը թահգըգէ իչին վագբթ պուլամատըգ։

(Ֆար տէ- Պոֆօր)

Էտիրնէէէ 8-10 պին նէֆէր ասքերի Շահանէ իլամ օրունաճաղը ճիհէթլէ, պու մըգտար ասքերին նագլի իչին իճապ խտէն գաթարլարը հազբը խտիմէսի հագդընտա, Հարպիէէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէն Բումելի տէմիր եոլլարը խարէսինէ էվամիրի լազըմէ իթա օրունմուշ օրտուղունու, Ֆար տիւ Պոսֆորտան նագլէն տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազմըշ իտի։

Տիւնքի Իսթամպուլ զազէթասը, պալէատէքի խապերի նագլու տէրճ լյլէտիքտէն սոնրա, պու պապտէ հէնուզ պիր գարար վիրիլմէմիշ օլտուգու մալիմաթը մախսուսէսինտէն պուլունտուղունու պէեան իտիեօր։

Սիւֆէրա, տիւնքի կիւն տախի իճթիմա իթմիշլէր տիր։ Պու իճթիմանլէրտէն մագսէտ, գօնսօլոսլարտան կէլէն խապէրլերի եէկտիկէրէ թամամպգ մատտէսի օրտուղու սէօյլէնմէքտէ տիր։

Էվրոբա զազէթալարընընն ըիմաթինէ նազարէն, Պապը Ալի, Պէքքէր բաշա հազրէթլէրինին թէրլիֆաթընը էսաս իթթիհազ իտերէք, էրմէնիսթանտա իճրասը միւթէսավվէր օլան խալահաթըն թահգըգ վէ թէտգիգի իչին, եազընտա իբի գօմիսիօն նատպ ու թայեին լյլէեէճէք տիր։ Պու գօմիսիօնլարտան պերիսի, Իսթանպօլտա ագտը իճթիմա իտիպ, մէսէլէնին ֆիլիլեաթըյլա մէշղուլ օլտուղու հալտէ, տիկէրի խէ, Էրմէնիսթանա կիտէրէք, պիրինճի գօմիսիօնուն վիրտիկի գարարլարը իճրա իթմէկէ մէմուր օլաճագ իմիշ։

Պապը Ալինին թահրիրաթը ախիրէսի մուճիպինճէ, Գարատաղ իլէ ագտը մուդավէլէ իչին Բիզա բաշա հազրէթլերինին Զէթինէեէ ադամէթլերի միւնթազբը օրտուղու, Էվրոբա զազէթալարընընն թէլէկրաֆ հավատխինտէն տիր։

Տախիլեէ նէզարէթինտէն օրունան թալէպ մէպնի, Սբհհիեէ նէզարէթի ճանիպինտէն 92 սէնէսի օգոստոս նիհաեէթինէ տէկին տէօրթ պուչուգ սէնէ զարֆընտա, Տէրիսաատէթ վէ պիլաբը սէլէսէտէ վէֆիեաթըն ատէտինի միւպէյյին պիր ղըթա բոսթաթխթիգ ճէտվէլի թանզիմ գբըընմագտա օրտուղու, կէչէնլերտէ զազէթարտա եազըմշ իտի։

Թապէր ալընաբղընա կէօրէ, պու քէրրէ ճէտվէլի մէգբիր պիթթանզիմ, Տախիլեէ նէզարէթի ճէլիլէսինէ իրսալ գբըընմշ տըր։

Ճէտվէլտէ կէօսթէրիլտիկինէ նազարէն, Իսթանպոլ վէ ճիվարընտա 92 սէնէսի իպթիտասընտան, իչպու 96 սէնէի հալեէսի օգոստոս նիհաեէթինէ գատար, տէօրթ պուչուգ սէնէ իչինտէ, խասթախանէլերտէքի վէֆիեաթ տախիլտէ օրմատըղը հալտէ, միլլի միխթէլիֆէէտէն քիչիք վէ պիյիք, էրքէք վէ գատըն 85,237 քիչի վէֆաթ լյլէմիշ տիր։ Պու ճէտվէլտէ, վէֆաթ իտէնլերին խասթալըգլարը տախի կէօսթէրիմիշ տիր։

Վիէննատան Էվրոբա զազէթալարընա եազըլըրղընա կէօրէ, Խըտիվի սապրդ Իսմայիլ բաշա հազրէթլերի կէչէնտէ Վիէննատա վասըլ օլարագ, Ավսթրիա իմբէրաթորու հազրէթլերի հուզուրունա չըգմըշ, վէ պիր միւտտէթ միւլագաթ լյլէմիշլեր տիր։

Պիր խայլի միւտտէթտէն պէրու Բօրթ-Սայիտտ, գումարխանէլեր չօղալարագ դանալտան կէչէն եօլճուլարը սօյմագտա իմիշլեր։ Հաթթա վաբօրլար, խսկէլէեէ եանաշագտա, պիր թագըմ եարտագլար սանատալարդա վաբօրա կիտիպ, պիչարէ սէյահրարը գումարխանէլէսէվդ իթմէքտէ իմիշլեր։

Բէնչէնպիհ ադշամը պիր թագըմ սարիգլեր Ֆէյրուզ աղատա պիր խանէեէ կիրէրէք, 90 լիրալըգ գատար էշեա դալաբրմըշլար տըր։

Խայլի միւտտէթտէն պէրու Դալթա-սերայ հասպսանէսինտէ մէվգուֆ պուլունան 35 գատար Եունան թէպատասընտան էշխասը մուղերբ, կէչէն կիւն Թրիէսթէ վաբօրայա Եունանիսթանա տէֆ վէ թէպելա խտիմշլեր տիր։

Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ, Աբնավուտ քէօյիւնտէ գունտուրաճըլըգ իթմէքտէ պուլունան Ֆիլիպ նամ շախս, խանէսինտէն չըգար իքէն, պիր գաեէգճը, պապթէն իւզերինէ հիճում, վէ մերգումու օմուզունտան ճէրհ իտէրէք, ֆիրար իթմիշ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամատըգ, եազաեը էլէ վերմիշ, վէ մէճրուհ տախի խասթախանէեէ նազլ օլունմուշ տուր։

Զարշէնպիհ կիւնիւ Պաղչէ գաբուսունտա քեային Համիտէ Թիւրպէսինէ խրրըգ կիրտիկինի, վէ Թիւրպէյի մէզբիւրէտէ պուլունան տէօրթ գըթա մուճէվհէրլի սօրուճ իլէ պազը ղիզբյմէթ էշեա սիրգաթ օլունմուշ օլտուղունու եազմըշ իտի։

Էվգաֆ նազբրը նազիֆ բաշա հազրէթլէրի, պիզզաթ թէտգիգը մատտէ զըմնընտա, մէզբիւր թիւրպէեէ ազամէթ իլյէյիպ, սարիգլերին թիւրպէեէ արգա թարաֆտա-քի բէնճիրլէյերին պիրինտէն կիրմիշ օլտուգլարը անդաշըլմըշ իսէ տէ, էշեաեը մէզբիւրէյի աշըրմագա նէ տուրէթլէ մուվաֆֆագ օլտուգլարը պիլինէմէմիշ տիր։

Էվվելկի կիւն տախի Տէրսաատէթտէ պուլունան նէ գատար թիւրպէ վար իսէ, թիւրպէտարլարը Էվգաֆը հիս մահաուն նէզարէթի ճէվիլսինէ ճէլպ օլունարագ, քէնտիլերինէ թէնպիհաթը չէտիտ վիրիլմիշ, վէ կիճէ կիւնտիւզ թիւրպէլերի եալընըզ պրագմանալարը թէպլիղ վէ թախիեէ օլունմուշ տուր։

Էվգաֆ նէզարէթի թարաֆընտան կէրէք սէլամէթիի աղամ վէ կէրէք սայիր թիւրպէլերտէ նէ գատար շալ վէ միճէվհէր վար իսէ, եէնիտէն թահրիր օլունաճագ իմիշ։

Մահուտ սարիգլեր իչին թահգըգգաթա իպթիտար օլունմուշ տուր։

Քիւրտ Համզա աղա վէ շէյխ Ապտուլլահ մախատումարընտա տայիր եէնիտէն մալումաթ ալընամամըշ տըր։

Բիվաեէթէ կէրէ, մէրգումար էլան հուտուտու Իրանիեէտէ վէ Սամֆիպլաղ շէհրինին էթրաֆընտա թօրլանմըշլար տըր։ Պապը Ալիտէն Շէհրիզօր վէվան վալիլերինէ, Իրան Ֆիւրալերինին Օսմանլը հուտուտունու թէճավուզ իթմէմէլերի իչին, էմրի գաթի վիրիլմիկի իչիտիրմիշ տիր։

Սօն բոսթա իլէ ալընան էվրոբա զազէթալարընտա կէօրիւլէն թէլէկրաֆլար տըր.

Լօնտրա, 14 հոկտ.

Ինկիլիզ դապինէթոսու, Տուլչինս մուտտէսինտէն սոնրա տախի Էվրոբա իթթիֆադընին մուհաֆազասը իչին հալեա չալըշըեօր։

Բիվաեէթէ նազարէն, տիկէր ահքեամը ահմիեէնին իճրասը իչին պիր ան էվվել վէ պիլ իթթիֆադ պիր իսրար իճրա խտիմէսի էհէմմիեէթինի պէեան ղըմնընտա, սալը կիւնիւ Ինկիլթէրրա ումուրը խարիճիեէսի նէզարէթի թարաֆընտան միւթէատտիտ թէլէկրաֆլար քէշիտ գըլընմշ տըր։

Վիէննա, 18 հոկտ.

Բրէնս Նիգոլա, ասքերի Օսմանիեէնին ազիմէթինէ սոնրա, Աբնավուտլար թարաֆընտան խասիմանէ պիր ամէթ վուգու պուլմասընա գարշը Պապը Ալի ճանիպինտէն թէէմինաթը ճիտաեէ ալընմաքգճա Տուլչինօեա կիրմէքլիկէ թէրէտտուտ խտիեօր։

Բարիս, 17 հոկտ.

Տիւնքի կիւն, ճէմիեաթը բուհպանիէէնին թարտու թէպեէսի, ճիատի սուրէթտէ հիչ պիր գարըշըգլըգ վուգու պուլմադըգընը, 13 էեալէթտէ իճրա օլունտու։

Մոնթէլիեէ բիսգօպոսու, օլպապտէ քէնտիսինէ նազիրանէ պէեանը թէչէքքիր իյլէմիշ օլան շէհիր էմինինի բէոմէն ափօրոզ իթտի։

Թէհրան, 12 հոկտ.

Քիւրալէր Մարակա նահիեէսինի թէրք խտիպ, Սամֆիպլակա գատար չէքիլտիլէր։ Պունլար եազմա իթտիրլերի էշեաեը Քիւրտիսթանտա, հուտուտուն օ պիր թարաֆընա կէօնտէրմիշլէր տիր, վէ 170 ատէտ Աճէմ քէօյլէրինի թէքմիլէն եախօտ զըամէն խարապ իթմիշլեր տիր։

Աղէրպաեանը չըմալինին աշիրէթլերի եագընտա Քիւրալերէ գարշը եիւրիւեէճէքլէր տիր։

Իրան ասքերի հէնուզ Թէհրանը թէրք իթմէմիշլեր տիր։

Պաօսիչ, 12 հոկտ.

Եալընըզ 3000 նէֆէր Գարատաղը, Սաթթօրինա եագընընտա թէհաշշիտ իթմիշ օլուպ, գուսուրու եագընտա ամէթ իթմէք էմրի իլէ մէմէքլէթլերինէ կիթմիշլեր տիր։

Պաօսիչ, 13 հոկտ.

Պու կիւն Պիթթէրն նամ Ինկիլիզ գօրվէթի, Դօրֆուտան կէչէրքէ պուրաեա վասըլ օլմուշ տուր։

Մէզբիւր գօրվէթ, պու կիւն Զէքէտէն հարէքէթ իթմիշ օլան, վիլիզ գօնսօլոսու Մ. Կրինի թալիմաթ կէօթիւրմէքքիւղրէ, Գարատաղ օրտա միւթէվէճճիհէն եօլունա տէվամ իյլէմիշ տիր։

Պէրլին, 13 հոկտ.

Գօրէսբօնտանս Բրովէնսիալ գազէթասը, տէվլէթի Ալիեէ իլէ Գարատաղ հուտուտ մէսէլէսինին քէսպ իթմիկի հէյեթի ճէտիտէտէն պահս խտէրէք, չէօյլէ եազմըշ տըր.

«Վագը օլան հալ, միւսալէհա իւմալէրինի թաստիգ խտիեօր, վէ Պէրլին մուահէտէսի միւճէտտէտէն թաստիգ խտիմիշ պուլունույօր։»

Բօմա, 13 հոկտ.

Սէֆիրլեր տիւնքի կիւն խարիճիեէ նազըրընա ուղուն վիզիթալար վիրտիկէր։ Շարդ մէսէլէսինին եէնի պիր գալբպա տէօքիւմէսինտէն տօրտեք, չու էնատէ տէվլէթլեր պէյնինտէ կէրմիեէթլի թաաթիյի մուխապէրաթը սիեասիեէ վուգու պուլմագտա տըր։

Պէրլին, 13 հոկտ.

Բոլիթիգա տայիրլէրինտէ, եէնիտէն պիր նիւմայիշի պահրի իճրասը իհթիմալտէն պայիտ ատատ խալիեեօր խսէ տէ, կիւեա Ալմանիա, Ավսթրիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլերինին նիւմայիշի պահրիյի արթըգ գապուլ իթմէմէքլիկէ գարար վիրմիշ օլտուգլարընա տայիր Պէրլինտէն Մօրնինկ Բոսթ գազէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա տա իթիմատա խտիմէեօր։

Պաօսիչ, 13 հոկտ.

Շգօտրատա մուգիմ Ինկիլիզ գօնսօլոսու Մ. Կրին, պու ագշամ Պաօսիչէ կէլէրէք, լօրտ Մէյմուր իլէ կէօրիշմիշ տիր։

Տուլչինօնուն թէրքի իչին, մուխապէրաթը սիեասիեէյի ճէտիտէ վուգու պուլտուղունտան, պու կիւն հարէքէթ իթմէսի մուգաբրէր օլան Բուս տոնանմասը, ազիմէթինի թէէխիր իյլէմիշ տիր։

Բակուզա, 13 հոկտ.

Թուզի օրմանը ճիվարլարընտա պուզտայ պիչմէեէ կէլմիշ օլան պիր խայլի Դարատաղլար վաթանդաշընա ատէթէ մէճպուր օրմուշլար տըր։

Մաղուրա տաղը թէրէսինտէ թէհաշշիտ իթմիշ օլան Արնավուտ գուվվէթի, 6,000 նէֆէրէ պալիզօրմագտա տըր, վէ էկէրչի Արնավուտ գաթօլիքլեր Բօսկօրիչա օվասը խաթթընտան այրըլմաեաճագլարը խուսուսունտա իսրար խտէրլէր իսէ, մէգբիւր էլքի միալինէ իպալաղ խտիլէճէք տիր։

Պաշը պօզուգ ասքերին գօմանտանլարը, հաճի Մէհէմմէտ պէյ իլէ Եուսուֆ Սօգօլի նամ զաթլար տըրլար։

Բակուզա, 14 հոկտ.

Արնավուտլուգտա ահվալ թէպտիլ օրմուշ տուր։

Բիզա բաշա, Պապը Ալինին էմրի վէ տէվլէթլերին միւրատը իկթիզասընճա, Տուլչինօեու թէսլիմ իթմէսինի Արնավուտ հէյեթի իթթիհատիեէսինէ պէեան իյլէմիշտիր։

Մէգբիւր հէյեթին գօմիթէսի պու թէքլիֆէ ատէմի մուվաֆֆագաթ ճէվապը վիրմիշ, վէ ումումա գարշը ճէնկ խտէճէկինի պէեան իյլէմիշ տիր։

Բիզա բաշա թէտապիրի լազըմէյի իթթիխաղ իլէ, մուխալիֆէթէ

գարշը կէլմէք իւզրէ, ասքէր թէ-ճէմմիւ իթտիրմէքտէ տիր։

Հօտօ պէյ, եէմինէրինին խիպ-ֆընտա հարէքէթ իթմիշ օլտուղու իչին, միւմանլէյհին Շգօտրատա միրիլիվալեզ բաեէսինէ թէրֆի գը-լընմասը, հիւանի սուրէթտէ գա-պուլ օլունմամշ տըր։

Լօնտրա, 14 հոկտ.

Ինկիլթէրրա խարիճիեէ նէզարէ-թի, եվրօբաեը թէհլիքէլի պիր հա-լէ կէթիրմիշ օլմագ, վէ անը սէր-կիւղէշլի գարարլարա տօղրու սէվ-կյէմիշ պուլունմադ չիւպհէյի զա-հիրիսի ալթընտա գալմագ խսթէ-մէտիկինտէն, կէօրիւնիւր քի, մու-ախարէն լօրտ Կրանվիլ կէլէն ճէ-վապարտա իւչ տէվլէթ թարաֆըն-տան պէեան օլունան թէրէտտիւտ, իճրայի մուխապէրաթ վէ եյզահա-թա սէպէպ օլմուշ տուր։ Ինկիլ-թէրրա գապինէթօսու, թաղեիգի մատտի թասավվուրլարը հագդըն-տա տէվլէթլէր թարաֆընտան վու-դու պուլան գապուլեեէթի պարի-տէյի նաղարը իթինաեա ալարագ, Վիէննատա եախօտ Պէրլինտէ սու-ֆէրատան միւրէք.քէպ պիր եէնի դօնֆէրանս ադտի լիւզումունու իհ-թիմալտէն կէօսթէրմիշ տիր։

Լօնտրա, 15 հոկտ.

Կօլօսնամ Բուս դաղէթասը, Եու-նան վէ էրմէնիստան մէսէլէլերինին հալ ու թէսվիեէսինէ տէկին միւթ-թէհատ տօնանմանը Շարդ սուլ-ըընտա պուլունտուրումասընը թավ-սիեէ իտիեօր։

Լօնտրա, 15 հոկտ.

Տէյլի Նիուզ դաղէթասը, Բօմա-տան աթիտէքի թէլէկրաֆը ավդ էյլէմիշ տիր.

«Միւխթէլիթ տօնանմա, Տուլ-չինօնուն ֆիիլէն թէսլիմի իճրա օ-լունունճաեա գատար, օրատա գա-լաճագ տըր։

«Տէվլէթլէր միեանէսինտէքի իթ-թիֆագ, Պապը Ալինին իճրաաթը-նա ինթիզարէն հալէա պագի տիր, վէ պէ.ինլէրինտէ ասլա միւզաքէ-բաթ վուգու պուլմագտա տէյլ տիր։»

Լօնտրա, 16 հոկտ.

Տուլչինօնուն թէր.քի, միւթթէ-հատ տօնանմանին տաղրմասընա քիֆաեէթ իտէճէ.ք պիր հալը միւշ-քիւլաթ օլուպ օրմամասը իւզէրինէ, տէվլէթլէր պէ.ինինտէ միւզա.քէրաթ ճէրէեան իտիեօր։ Էվրօբա, թէհ-տիտաթա պաշ էյմիշ տիր կիպի կէօ-րիւնմէ.ք իսթէմէեէճէկինտէն, իհ-թիմալ տիր քի, Պապը Ալինին նիւ-մայիշի պահրիեէ տայիր օլան սօն նօթասը, տօնանմանը տէրհալ կէ-րի չաղրըլմասընա մանի օլաճագ տըր։ Պապը Ալինին սօն իքի նօթա-սը, Միւսիւրիւս բաշա հագրէթլէ-րինին գալէմինտէն չըդմըշ օլտու-ղու զանն օլունմագտա տըր։

Մ. Կոշէն եէրինէ լօրտ Տիւֆրէ-նին կէչէճէկի շայեասը հալէա տէ-վէրան իթմէ.քտէ տիր։

Լօնտրա, 18 հոկտ.

Սթանտարտ դաղէթասընը պէ-եանընա նաղարէն, Եունան հիւ-քիւմէթի, տէվլէթլէրէ պիր նօթա կէօնտէրէրէ.ք, պունտա, մէսէլէ պիր վագթը մուայեէնտէ հալ օ-լունմատըը թագտիրտէ, քէնտի-սինին, Եունանիսթանա թէր.քի լա-զըմ կէլէն էեալաթըն իսթիկասընա գըեամ իտէճէկի պիլտիրիմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԹԱՄԻՐ ԳԱՊՈՒԼ ԻԹՄԷԶ

Նէ՛ գատար զարիպ հալ տիր պու, միլլէթիմիզին շիմտիքի պու-լունան այիր թէ.քմիլ գալէմէրի պիր էֆ.քեարտա օլուպ, վէ եալը-նըզ պիզ իսէ պաշդա պիր էֆ.քեար ու իտտաատա պուլունմագտաեըզ. չէօյլէ քի, ինչար միլլէթճէ գուսուր-լարըմըզին անճագ եիւզտէ պիրինի, վէ ինչարը տա բէ.ք իսֆիֆ սու-րէթտէ պէեանէ ճէսարէթ իտէ-րէ.ք, տայիմա էֆ.քեարը ամմէ.յի օղշամագտա, քիմսէ.յի կիւճէնտիր-մէմէկէ չալըշմագտա, վէ կիւեա միլլէթճէ ելէրու կիթմէ.քտէ.յիզ կիպի կէօսթէրմէ.քտէ, վէ եավաշ եավաշ զուհուրա կէլմէ.քտէ օլան զայրէթ, արզու վէ թամիր սայէ-սինտէ, պիզ տէ մէտէնի վէ մուն-թաղամ պիր միլլէթ սըրասընա կէ-չէպիլէճէկիզ տէյի իւմիտլէր վիր-մէ.քտէ, վէ պու սէօյլէտիքլէրինի իսպաթ վէ թաատիգ նիյէթիյլէ տա-խի, պազը ուֆագ թէֆէ.ք թէ-շէպպիւսլէրի, վէ թէշէ.քիւլ ի-տէն ընկերուլթիւնլարը, վէ էօթէ-տէ պէրուտէ աչըլան մէ.քթէպլէրի, մէ.յտանէ վազ իթտի.քլէրի հալտէ, մուղայիրի օլարագ պիզ իսէ, խա՛յր, պիզտէ հիչ պիր չէ.յ եօգ տուր, եաբըլան չէ.յլէրին հիչ պիրինտէ էսաս պուլունմատըգտան պաշդա, ճիւմէսինտէ տախի չարբըգեզդ վար տըր, պիզիմ իչին եէնի պիր միլլէթ լազըմ տըր, հէր չէ.յիմիզ եէնիլէնմէլի տիր, պու քիւհնէ միլլէթլի.ք պինասը, վէ տահա տօղ-րուսու վերանէսի, քեամիլէն եը-գեըզ արսա հալինէ վազ խոիլմէլի տիր, վէ եէնիտէն թէմէլլէր գա-զըըարագ, վագթի հալէ մուվաֆֆագ սուրէթտէ պիր միլլէթ իպնա վէ ինչա գեըընմալը տըր, պաշդա տիրլիւ օլմագ վէ օլամագ տէմէ.ք-տէ.յիզ։

Պիզիմ էֆ.քեարըմըզա գարշը օ-լանլարըն խսպաթլարը վէ տաեանա-ճագ իւմիտլէրի նէ՞ տիր պիլէմէ-յիզ, չինքի հիչ պիրի մէ.յտանէ չեգեզ տա, սէօյլէտիկինի խսպաթէ ճէսարէթ իյլէմէ.քտէ տէ.յիլ տիր. վէ թօհաֆը տա շունտա տըր քի, պունլարըն սէօյլէտի.քլէրի, խալդա հօշ կէօրիւնմէ.քտէ տիր, չինքի, օնլար, պօլ պօլ իւմիտլէր վիրմէ.քտէ, վէ տույդուլարը թէլլէրինէ օգ-շաեարագ վուրմագտա տըրլար, վէ շունու տախի ունութմամալըեզ.քի, օնլարըն տէտի.քլէրինտէ, խալդ իչին պիր գօլայըզ վար տըր, եա-նի, միլլէթճէ թարագըմըզ իչին, պիզիմ կէօսթէրմէ.քտէ օլտուղու-մուզ գատար նէ բարա վիրմէ.քի.ք, նէ զահմէթ չէ.քմէ.քի.ք, վէ նէ տէ ատամ եանի էհլիյէթ ու լիեագաթ արամագլըզ իգթիզա իթմէ.քտէ տէ-.յիլ տիր, հալպու.քի պիզիմ կէօս-թէրտիկիմիզ սահիհլի.քլէր, չօգլա-րա իւմիա.քէսի.քլիկի վիրմէ.քտէ տիրլէր. զիրա, թէ.քլիֆլէրիմիզ զաեէթ տաղըր վէ զաեէթ կիւճ չէ.յ-լէր տիր. բէ.ք չօգ ագըլա, բարա-եա, էհլիյէթ, լիյագաթա, էմէ.ք զահմէթէ, ֆէտա.քեարլըզա, վէ չալըշմագլըզա միւհթաճ տըր. պիզ-տէ իսէ, զաթէն ֆէտա.քեարլըզ ֆազիլէթինին նէտարէթի չէ.յլէ տուր-սան, թէնպէլլի.ք իսէ, թա.քմի.ք-լէրիմիզէ դատար իչլէմիշ օլտու-ղունան, հէբսիմիզ տէ բիշմիշ բի-լավա վէ օլմուշ արմուտա պէ.քլէ-մէ.քտէ.յիզ։

Եվվէթ, պիզ խասմաեը վէ խաս-թա սահիպնի ալտաթմագլըզը իր-թի.քեագ իտէն հէ.քիմլէրտէն օրմա-տըզըմըզդան, տօղրուեու սէօյլէ-մէ.քլիկի հէմ ֆայիտէլի վէ հէմ տէ վազիֆէտէն ատտ իտէրէ.ք խապէր վիրիրիզ.քի, պիզտէ, եէնի տիւն-եաեա լաեըզ հիչ պիր շէ.յ եօգ տուր, պիզ մէտէնի միլլէթլէր սը-բասընա կէչմէ.քլիկէ ասլա շայէսթէ տէ.յիլիզ. պիզիմ իչին իսի թարիզ վար տըր, եանի, եա պու ճէհա-լէթտէ տէվամ իտէրէ.ք, հէր ճի-հէթլէ համիմլըզտա, տահ տէլ-լալըզտա, ուշագլըզտա, խըամէթ-քեարլըզտա, վէլհասըլ էն էտնա հալէբտէ դալարագ սֆիալէթ իւզ-ըէ էօմիւր կէչիրմէ.քիկէ գարար վիրիպ գանտահթ իթմէլիյիզ, վէ եախօտ էէնիտէն, էէնի տիւնեաեա ուչդուն պիր միլլէթ թէչ.քիլ կի-լէմէլիյիզ, պունուն օրթա եէրի եօգ տուր։

Նաֆիլէ եէրտէ ալտաթմաեալըմ քէնտիմիզի, էօյլէ պիր գաչ թիւճ-ճար, պիր գաչ պանքէր, պիր գաչ հէ.քիմ, ավօգաթ վէ սայիրէ կէօ-րէրէ.ք, քէնտիմիզի, թարիգի թա-րագգըատաեզ տէյի ալտաթմաեա-լըմ, պունլարըն քեաֆֆէսի տախի տէվէտտէ գուլագ մագամընտա տըր, միլլէթիմիզտէ տէր.քեար օլան էն-վայի իհթիեաճաթա նիսպէթլէ, պունլար թուզ պիպէր մէսապէսին-տէ պիրէ տէ.յիլ տիրլէր, պիրիմ ա-բաեաճաղըմըզ վէ արզու իտէճէկի-միզ, էօյլէ պիր գաչ քիչինին բար-լագլըզը վէ սաատէթի հալլերի օլ-մաեէպ, իլա ումում էհալիմիզին էմրի թէզատտիւմիւ վէ սաատէթի հալի տիր։

Ումումէն միլլէթիմիզ, բէնչէյի ճէհալէթտէ վէ սէֆալէթտէ պու-լունմագտա տըր, չինքի զէմանե-յէ ուդրուն, վէ մէտէնկյէթէ քեա-ֆի հիչ պիր շէ.յ պիլմէ.քտէ տէ.յի-լիզ, նէ չիֆթճիլի.ք պիլմէ.քտէ.յիզ, նէ սանայի պիլմէ.քտէ.յիզ, նէ հիս-նէր ու մարիֆէթ պիլմէ.քտէ.յիզ, նէ թիւճճարլըզ պիլմէ.քտէ.յիզ, վէ նէ տէ մէտէնի միլլէթլէրտէ պու-լունանքն հիչ տէ.յիլ իսէ եիւզ պիր տերէճէսինտէ, սատէճէ պիր չա-լըշմագլըզ վէ խըամէթ.քեարլըզ պիլմէ.քտէ.յիզ. պիզ հալէա հազ-ըէթի Նուհ վագթինտէ եաշամագ-տաեըզ։

Պիզ էն ազը իւչ միլեօնտան միւրէթթէպ պիր միլլէթիզ տէ.յի էօյլինմէ.քտէ օլտուղումուզ հալտէ, վէ պու գատար խալգ իչին էն ա-զը եիւզ դըթա միւրէմմէլ խայ-բաթխանէլէրէ իհթիեաճը չէտի-միզ պուլունտուղու թագտիրտէ, եալընըզ իքի դըթա, պիրի պու-բատա վէ պիրի տախի Իզմիրտէ խասթախանէլէրէ մալի.ք պուլուն-մագտաեըզ, վէ օնլարըն տա գայ-բրմասը պապընտա նէ տիւրլիւ կիւճլիլերը շէ.քիլմէ.քտէ օլտուղու, զաթէն մալիմ տիր։

Պիզ, էն ազը, պին գըթա մուն-թաղամ մէ.քթէպլէրէ միւհթաճ պուլունտուղումուզ հալտէ, եա-լընըզ օն գըթասընա պիլէ մալի.ք տէ.յիլիզ։

Պիզ, թաշրարտա մէ.քթէպլէր աչմագտաեըզ տէյի սէվնտիկիմիզ թագտիրտէ, պըրագալըմ մէզ.քիւ թաշրա մէ.քթէպլէրի հագդընտա ալընմագտա օլան էսէֆամիզ խա-պէրլէրի . . . նէֆսի Իսթանպօլտա պիլէ, լաեբգընտա պիր մէ.քթէպ պագապիլմէ.քտէ տէ.յիլիզ։

Պիզ, թէ.քմիլ միլլէթիմիզին խա-լանը հալինէ չալըշմագտաեըզ տէ-յի էօյլինտիկիմիզ հալտէ, եա-լընըզ գահմէզտէ օլան պիչարէլէ-.ք պիրէ, միգատարի քիֆայէտէ պիր գուրու էթմէ.ք եէթիշաիրէճէ.ք գատար ճէօմէրալի.ք կէօսթէրմէ.ք-տէ տէ.յիլիզ։

Եվվէթ, պիզ թէ.քմիլ միլլէթի-միզին իսթիզպալինի վէ բահաթ վէ սէատէթի հալինի տիւշինմէ.քտէ-.յիզ տէ.յի քէնտիմիզի ալտաթմագ-տա օլտուղումուզ թագտիրտէ, մեր-քեզի խատէմիզ պուրատա պու-լունտուղու կիպի, էն պիւյիւ.ք զէն-կինլէրիմիզ, աղդասլրլէրիմիզ, վէ ֆուդարաբէրվէրլէրիմիզ տէ, քէ-զալի.ք պուրատա պուլունմագտա ի.քէն պիլէ, պիր գըթա ֆուդարա սանտաղընա մալի.ք պուլունմագտա օրմասըզըմըզտան, քիմսէ պիլմէզ քի, կիպի վէ աչի.քեար ֆազըրը-ըմըզ, վէ քիմսէ.յէ սըրը աչտա-եան տիւշկինլէրիմիզ նա՞սըլ գայ-բըրմագտա տըր։

Պիզ, պիր թարաֆտան օգումագ-տա վէ եազմագտա իլէրու կիթմէ.քտէ.յիզ տէ.յի էօյլինմէ.քտէ ի-.քէն, էօթէ թարաֆտան, սայի.քեաֆֆէ.յի դալէմ սահիպլէրիզ տի-լէնմէ.քտէ, վէ եախօտ սիկէնճի հալինտէ կէչինմէ.քիկէ միւհթաճ պուլունտուղումուզ, էն տահ ղէնկինլէրէ պիլէ միւտահէնէ.յէ մէճ-պուր օլմագտա վէ գալէմէրինի ան-լերին քէյֆիլէրինէ գուրպան իթ-մէ.քտէ տիրլէր։

Պիզ, օթուզ գըրդ սէնէտէն պէ-րու, տայրէ.յի քիթապէթտէ իլէ-րու կիթմէ.քտէ.յիզ, շու գատար մէ.քթէպլէրիմիզ, վէ շու գատար տա չակիրտանըմըզ վար տըր, վէ պունլարտան չօգլար ֆիրանսըզճա, ինկիլիզճէ, վէ ֆիլան ֆիլան իրմ-լերի թահսիլ իթմէ.քտէ տիրլէր տէ.յէրէ.ք, քէնտիմիզի ալտաթմագ խսթէտիկիմիզ սուրէթտէ, հէնուզ լաեըզ.յա իմզա գօեապլէճէ.ք, պէ.քի եալընըզ իքի իւչ պին քիչիյէ պիլէ մալի.ք տէ.յիլիզ։

Պիզ, հիչ տէ.յիլ իսէ, պէշ ալթը եիւզ նէֆէր միւսթայիտ հօճալա-րա, վէ միւսթայիտ վարժուհիլէրէ միւհթաճ պուլունտուղումուզ հալ-տէ, դավիէն սէօյլէեէպիլիրիզ քի, եալընըզ դըրդ էլլի նէֆէրինէ պի-լէ մալի.ք տէ.յիլիզ։

Պիզ, մէտէնի միլլէթլէր սըրա-սընա պուլունմագ իչին, հիչ տէ-.յիլ իսէ, նէֆսի Իսթանպօլտա պէշ օն եէրտէ, վէ սայիր չէհիրլէրտէ վէ դառապալարտա պիրէր իքիչէր եէրտէ, պիրէր քիւթիւպխանէլէրէ, նէվտիրխանէլէրէ, վէ պինապէ-րին տէրսխանէլէրէ միւհթաճ պու-լունտուղումուզ հալտէ, պիր թա-նէսինէ պիլէ մալի.ք տէ.յիլիզ։

Պիզ, մէտէնիյիզ տէ.յի վէլլէլէ-լէր գօբարտըըզմըզ հալտէ, հալէա գաչ խանէտէն վէ գաչ նուֆուս-տան իպարէթ օլտուղումուզու պիլ-մէ.քտէ տէ.յիլիզ։

Պիզ, պիր քիլիսէմիզ վէ պիր քի-լիսէ իտարէմիզ վար տըր տէ.յէրէ.ք, էն մուազզամ քիլիսէլէրի պիլէ պէ-.յէնմէտիկիմիզ հալտէ, հալէա պու կիւն վէ պու սաաթա դատար, պը-րագալըմ էհալիճէ նուֆուսումուզ-տան պիխապէր պուլունտուղումու-զու, հիչ տէ.յիլ իսէ գաչ քիլիսէ-միզ, քաչ քահանամըզ, գաչ սար-կաւագըմըզ, քաչ վարդապետիմիզ վէ գաչ եպիսկոպոսումուզ, վէ գաչ մանասթիրըմըզ, վէ գաչ մէ.քթէպլի-միզ վար տըր, պիլահի պիլմէ.քտէ տէ.յիլիզ։

Պիզ, չէօյլէ նիզամը միլլէթիզ, չէօյլէ վէ պէօյլէ մէճլիսլէրիմիզ վար տըր տէ.յէրէ.ք էօյլինտիկիմիզ, վէ միւսաֆիրլէր տավէթ իտէրէ.ք կէօսթէրմէ.քլիկէ չէգրշաեըզմըզ թագտիրտէ, հէնուզ պու կիւնէ գատար, տէ.յիլ սայիր տավալարը, իլա տիւնեատա էն նազի.ք, էն միւշքիլ, էն մուգատտէս սաեբլան գարը գօճա տավալարընը պիլէ բույէթ իտէճէ.ք պիր գանուն, պիր նիզամ, վէ պիր չէրիսթա մալի.ք պուլունմագտա տէ.յիլիզ։

Պիզտէ, հէնուզ, նէ ֆամիլեա-ճա իսլահաթ էսէրլի պաշլամըշտը, նէ տիւյիւնճէ, նէ նշանճա, նէ պսակճա, նէ վաֆթիզճէ, նէ խսմ կիւնիւնճէ, վէ նէ տէ տիւզ կէօ-րիւշիւպ գօնուշմագճա, մուղայիրի օլարագ, իսլահաթը էսէրլի պիլէ կէօրիւլէմէտիկի չէօյլէ տուրսուն, մօտա վէ տրաֆրանկա իսմիլլէ, նէ գատար միւսրիֆլի.ք, նէ գատար պաեաղըըզ, նէ գատար հօվար-տալըզ, նէ գատար արըզլըզ, վէ նէ գատար պէչպէղալըզ վէ թէր-պիյէսիզլի.ք վար իսէ, հէման քեաֆ-ֆէսի տախի, եավաշ եավաշ զէն-կին ֆամիլեատան պաշլաեա-ըագ, էն ֆագըր ֆամիլեատար իչի-նէ պիլէ եաեըրմագտա պուլուն-մուշ տուր։

Պիզ, հէր կիւն հիւքիւմէթճէ իսլահաթլար իսթէրիզ, հալ պու .քի միլլէթճէ հիչ պիր իսլահաթա թէչէպպիւս իյլէմէ.յիզ։

Պիզ, հէր կիւն, քիմսէ քիլիսէ-.յէ կէրմէեօր, տուա իթմէեօր, մէզ-հէպ աեագ ալթընա կիտիեօր տէ-.յի սիթէմտէր թէչէ.քքիլէր իտէրիզ էմմա, քիլիսէճէ հիչ պիր իսլա-հաթը ճայիզ կէօրմէ.յիզ, վէ խալ-գըմըզ իւզէրինտէ հիւքմ իթմէ.ք-տէ օլան քիւֆիւրպազլըզը, ղ-մարպազլըզը, սէրլսօշլուղուն, էնվայի թէնպէլլիկին վէ սէֆիլի-էօնիւնիւ ալմազլըզը, ասլա տ-շունմէ.յիզ, վէ զայրիհիւմ, զայրիհիւմ։

* * *

Միլլէթիմիզ Գաթօլիքլերին Հասունիսթ գըսմընը պու կիւ-լերտէ տախիլի պիր նիզամ-թէրթիպ վէ թանզիմիյէ մէ.յդ-օլտուղունու, պունտան ադտ-պիր դաչ տէֆա Իսթանպուլ դաղ-թասընտան ալարագ եազմըշ խոի-Պու քէրրէ, մէզքիւր դաղէթանի-բէնչէչենպիհ կիւնքի նիւսխէսինա-կէօրիւլէն պիր պէնտի մախասուս-օգունտուղունա կէօրէ, դըմ-մէզպուր միեանէսինտէ, էօթէտ-պէրու Հասունիսթլի.ք վէ Անթիհա-սունսթլի.ք նամարըըյա մէվճուտ-օլան միւնազարար միսիլիս պիրթա-դըմ միւնազարար եէնէ պայ-եբպ, ոէպէպի իսէ, մէզքիւր նի-զամամէտ, պունտան պէօյլէ մի-լէթ ըէ.յիսի օլաճագ օլան զաթը-ինթիսապ վէ եախօտ թայեէնինտ-ճիսմանի սընըֆընէն միւտահիլէնի-հագդը օլուպ օրմահեաճաղընը-գայտ վէ թահրիրի մատտէսի պու-լունմուշ տուր, վէ պու մատտէնէ-եէ տայիր պունտան պիր դաչ կիւ-մուգատտէմ վուգու պուլան պիր-մէճլիստէ, ազատան պիր դըսմը չ-միւտահիլէնին պիր «հագդ» մա-գամընտա օրմասընը իլթիզամ վէ-խատտա իթտիկի հալտէ, ումում-բիւգօվօսան սընըֆը վէ պունլարա-հէմէֆեար պաղը ճիսմանի զէվաթ-իսէ, մէզքիւր միւտահիլէնին, Բարա-հաղրէթլէրինտէն պիր «նիյմէթ վէ-ինանեէթի» մագամընտա օրմասը թա-ըաֆքընտա պուլունմուշ, վէ նիհա-եէթի պու սօն սընըֆտան պիր զաթ-քէլամա աղազ պիրլէ, «ճիսմանի սընըֆընէն ըէ.յիսի միլլէթին ինթի-խապընա միւտահիլէ իթմէսինին պիր հագդ եախօտ պիր նիյմէթ մագա-մընտա օրմասընտան նէ՞ պէ.յիս վար տըր, էլվերիր քի մէզքիւր սընըֆ միւտահիլէ իտէճէ.ք տիր» տէմիշ։

Իսթանպուլուն տէտիկի կիպի, պու զաթ հէր քիմ իսէ, հագդ իլէ նիյմէթ արասընտա նէ՞ պիւ-յիւ.ք ֆարգ օլտուղունու պիլմէ-եօր։ Հագդ, տէ.յիչիմէեէն վէ պագի դալան պիր շէ.յ տիր, հալ պու .քի նիյմէթ, նիյմէթի իտէնին քէ.յֆինէ մէնութ պիր շէ.յ տիր, պու կիւն օլ նիյմէթի իթտիկի հալ-տէ, եաբըն քէ.յֆի իսթէմէտիկինտէ, իթմէզ։

Իշթէ, Շարգտա պուլունան միլ-լէթիմիզ Գաթօլիքլերի պէ.ինտէ տայիսա միւնազաա պու մատտէէն տօլաեը նէշէթ իթմիշ օլուպ, Հա-սունիսթլի.ք վէ Անթիհասունսթլի.ք ֆըրգալարը պու մատտէտէն վէ պունա միւթէֆէրրի օլան մատտէ-լերտէն զուհուր իթմիշ օլտուղու հալտէ, պու կիւնքի կիւն Հասու-նիսթլէր պէ.ինինտէ տախի պիր թէֆրիդա հասըլ իթմէ.քլիկի թէտ-տիա իթմէ.քտէ օլան մատտէ, պու մատտէ տիր։

Մէճլիս, պու մէսէլէեէ տայիր, մէզքիւր իճթիմանտէ պիր գա-բար վիրմէ.յիպ, վերիլէճէ.ք գա-բարը տիկէր իճթիմանտէ թաալիդ էյլէմիշ տիր։

Քէզալի.ք, մէճլիսի մէզքիւրտէ, միլլէթ ըէ.յիսի օրմագ իւզրէ նէ սը-նըֆ ըէհապին հագդընտա գուրա վերիլէճէկի իւզէրինէ միւզա.քէ-բաթ ճէրէեան իթմիշ իսէ տէ, պու խուսուստա տախի հիչ պիր գարար վերիլէմէմիշ տիր։

Էսէֆ իտէրիզ քի, պու կիւնքի կիւն, Հասունիսթէրտէ մէզքիւր էֆ.քեարը սէրպէսթիեէ.յի իլթիզամ իտէնէր, պունտան օն օն իքի սէ-նէ ագտէմ պիւսպիւթիւն պագդա էֆ.քեարա խըզմէթ իթտի.քլէրին-տէն, մէսէլէյի մահուտեէ, վէ պունճա ֆէնալըգլարա սէպէպ-

եէթ վերմիշէր տիր, եօգսա, էկէր օլ վագբթան պու էֆէնարը իլթիզամ իլէ, վէ պիր թագբմ մութասսբպ լուհպանլարըն էֆէնարը պաթբլէլերինէ, վէ եախսա տահա տօղրուսու իտտաա վէ նէֆսանիյէթլերինէ սիւլիւք լթմէեերէք, Անթիհասունխթլէր իլէ պիրլէշմիշ օլսալար իտի, պիւյիւք պիր դուվվեթ բէյտա խտերէք, թապահթիյէ պու կիւնքի կիւն թահսիլինէ չալըշտբգլարը հուդուգլարընը, օլ վագբթ բէք գօյայբգլա թահսիլ լթմիշ օլուրլար իտի։

Հէր նէ հալ իսէ, կէչմիշ իւղերինէ աղամագ ագչէ լթմէյիպ, կէչմիշտէն եալընըզ նասիհաթ ալմագ լազբմ կէլտիկինտէն, մէմուլ խտերիզքի, պու տէֆա, Հասունխթ դբսմընտա պուլունարագ, մէղքիւր սէրպէսթ էֆէնարը իլթիզամ իտէնլէր, սէպաթ վէ զայրէթլէրինտէ դուսուր լթմէեերէք, բէյիսի միլլէթ լինթիխապընտա, վէ պու կիպի սայիր խուսուսաթտա, միլէլի սայրէ կիպի, քէնտիլէրինէ տախի տէրքեար օլան հուդուգլարընը խպդա իլէ, վագբթ վագբթ զուհուրա կէլիպ, Գաթոլիքլէրիմիզ հագգընտա պունճա մատտի վէ մանէվի զարարլարը վէ ֆէնալբգլարը մուճիպ օլան ֆէնալբգլարըն գաթիէն էօնիւնիւ ալմբշ օլուրլար։

* *

Պու կիւնլէրտէ, Անթիհասունխթլէրին միւթէպէրանը բէհսապլյն վէ ավամը պէյնլէրինտէ տախի արա սբրա մէճլիսլէր մուգու պուլմագտա օլտուղու իշխիրմէքտէ իսէ տէ, միւզաքէրաթըն նէտէն իպարէթ օլտուղունա տայիր խապէր ալընամամագտա սբը։

* *

. . . Էֆէնտի,

15–20 տարիներէ 'ի վեր իրբեւ աղանդ սովորութիւն եղած է ամէն ազգային խնդրոյ մէջ թուքը ու մուր տեղալ կղերաց վերայ։ Եթէ խապառ կղերք Հայոց անպիտան են, լուսաւորեալ դարուս ազգայինք խելքերնին գլուխնին ունենալով դարուս համեմատ կղերներ թող հասցունեն։

Ո՞ր տէջա պարտիզպան չանկած կամ չը պատուաստած ընտիր պըտուղ առնուլ կը յուսայ, կամ ո՞ր երկրագործ չցանածը հնձել կըսպասէ. ահա միով բանիւ պատասխանը՝ ըսել է դարձեալ Հայոց ժողովուրդն է յանցաւորը, որչափ կղերը. և ահա՛ ասոր հակառակը տգիտական առարկութիւններ ընող անձինքներ ալ տեսնուած են լրագրաց մէջ. կղերք տգէտ ըլլալու են որ ժողովրդոց հոս հնազանդ գըտնուին, ապդ ուր քաշէ հոն երթան, ուսումնական լինին հետերնին 'ի գլուխ չելլուիր, ամէն ճիգուիթուիթիւն կ'դարձունեն ժողովրդոց գըլխուն, Լայլն. ասոնցմէ 'ի զատ ամէն վիճակի մէջ տեղի ունեցած կաց և կուրոյն դարձեալ Հայոց հասարակութիւնն է յանցապարտ. ինչու որ թուրքիոյ մէջ ամէն ուրեք Սահմանադրութիւնն յարգող ազգայինք ալ կան և անոր հակառակ միապետաբար վարուիլ ուզող (չօրպաճիութեան) ոգի կրող, Սահմանադրութիւնը ծաղրող կամ դէմ կեցող հարուստ ազգայիններ ալ ունինք, որ իրենց շահամոլութեան գործի քնել կ'ուզեն Առաջնորդներն, եթէ անոնք ալ իբրեւ ապիկար ոչ նոյն միապետական մտքնոյն հնազանդելով նորա խօսքին ենթեն նստին, 'ի միւսոյ կողմանէ սահմանադրականները բողոք կը բառնան, մուր թուք կը տեղան Առաջնորդի վրայ, որպէսզի մին և ամենագլխաւորն Ֆրէնկեան Յովհաննէս էֆէնտի իւր ստորագրութեամբբն 4436 թուահամար Մանդուսիդ մէջ տուած յօդուածովն ըզմեզ նախատեր և բարուրանքներ քնել յաջողեր էր, անկէ առաջ ազգասիրական եռանդով էզմէ յանցաւոր Առաջնորդներու ըրած նկարագիրդ տեսնել և քաջալերուելովն զմեզ ալ 'ի շարս նոցին դասել արժան դատեր է, և դուք ալ բանադատութիւններով յաւելուած մը ըրեր էիք, հոգ չէ։

Նուաստս չեմ պանծար թէ այս ինչ կամ այն ինչ քաղաքագէտ կղերներ ուն կը հաւասարիմ։ ըստ կարողութեան խմբում երեք տարիէն աւելի կընէ, յորմէ հետէ մտած եմ Յատանա, հսկայ խաչընդոտմ'ալ առընթեր հանելով հոս, այն է Նիկողայոս սրբազանն հանգուցեալ, բայց և այնպէս Սահմանադրութիւնը գործադրել՝ Ատանայի ամենածանր կնճիռը հաշուոյ խնդիրը լուծելով առանց յուզման և խռովութեան, և այժմ երկսեռ Ուսումնարաններուն մշտատեւ յառաջ երթալու գործոյն թեւակոխած եմք, Միացեալ Ընկերութեանց յանձնելով տեղւոյս դպրոցաց ղեկը։

Ցիրաւի 'ի սկզբան հոս մանելուս Ատանայի ազգային վիճակն յուսահատելի էր, քանզի կուսակցութիւնը թագաւորած էր, կուսակցութեան երկու ճիւղն ալ հզօր էին. մէկ մէկ միապետական չօրպաճիներուս ձեռք խաղալիք դարձած էր ազգը, ուամ կաց ազգային տգէտ կուսակցութեանց գլուխ հանդիսացած էր *** *** էֆէնտին, իսկ միւս կողմինը բոլոր բնիկ Ատանայի հարուստ և արհեստաւոր մասին առաւելագունին գլուխ հանդիսացած էր *** էֆէնտին, որք մէկզմէկու բաղխուելով դժոխային օրեր անցուցեր էին. մեր նախորդ պաշտօնակից Եղիշէ վարդապետի անպատմելի նախատինքներ, անարգանքներ, հայհոյութիւններ և յարձակումներ երկուսէ.ք անխտիր գործուելով, մօրուսէն վար արտօսր թափելտալով. նա առ յուսահատութեանն հրաժեշտ տուած էր. նորա մեկնելէն վերջ՝ դժբաղդաբար նուաստս զրկուեցայ հոս. *** էֆէնտին Պոլիս դանուած ատեն տեղւոյս ազգայնոց խնդրանօքն և նորա դիտութեամբն Յատանա մուտ գտնելէս անմիջապէս դէմս ելան երկու անպարտելի միապետականաց կուսակցութիւնն, *** եանի կուսակցութիւնն կ'ակընկալեր թէ այս վարդապետը մեր բերել տուինք, մեր կողմին կը յարի, *** եանի կուսակցութեան կողմէն կամ նոյն իսկ *** եանէ առաջարկուեցաւ ինձ բաղմիցս, թէ Ատանայի հաշուոյ խընդրոյն անմիջապէս չը ձեռնարկելու չլինիմք, բոլոր մեր ջանքերն ի զուր պիտի դնայ, և մէկ գործ մ'ալ չպիտի կարողանամք գործել Ատանայի մէջ. իրաց այս վիճակին մէջ երբ պատասխանեցինք թէ պատուէր ունիմք Սրբազան Պատրիարքէ զառաջինն սոյա հաշուոյ խնդրոյն ականջ չդնել, մինչեւ լաւ մը քննութիւն ընել և ի Պատրիարքարան տեղեկագրել՝ վերջ պատասխանի սպասել և ապա ձեռնարկել հաշուոյ խնդրոյն, երբ սոյն պատասխանն ընդունեց մեզմէ *** էֆէնտի, իսկոյն իր կուսակցութիւնը դրդելով՝ հանրագիր մը հնարեց, որուն կատարագրէին խնդրմը ռամիկ Հայեր, թէ՝ «ամէն Պատրիարքարանէ եկող Առաջնորդ, Տեղապահ զմեզ կը խաբեն, մեր մէկ բեռան մեռ ստակիս աղաներն կը լլլեցին, առնուելուն հնար եղած չէ 10–12 տարիէ 'ի վեր. ուրեմն մեք ալ այսուհետեւ Անգղիական Եկեղեցւոյ պիտի յարիմք» և այլն։ Որոց առաջքն առնելով խոստացանք անմիջապէս հաշուոյ խնդրոյն լուծման հրամանն փութապէս խնդրել 'ի Պատրիարքարանէ, երբ հրամանն առնինք 3 ամիսէն վերջ, յիշեալ *** եանի ներկայացուցինք գործոյն ձեռնարկել, հետեւեալը պատասխանեց մեզ. «Պատրիարքարանն հրամայեր է չեզոք անձինքներէ բաղկացեալ յանձնաժողով մը կազմել, ես չեզոք չե՛մ, չեմ կրնար միջամտել այդ գործոյն։» Բայց մեք ռամկաց բերանն գոցել յաջողեցանք Պատրիարքարանէ հրաման բերել տալնուս ագագաւ, յետոյ սոյն հաշուոյ խնդիրը ամենադիւրին կերպիւ առանց ձայն ձուն ելնելու լուծուեցաւ, բուն իսկ մեր ջանիւքն առանց ուրուք միջամտութեան՝ Գաւառական ժողովոյն յանձնել տալով վախճանեալ Զիեա փաշայի հրամանաւն իր կողմանէ ժողովոյն մէջ փոխանորդ մը կացուցանելով պարտուց տերերն ստիկաններով ի ժողով հրաւերելով, 1 ամսուան մէջ տեսնուելու պայմանեալ գործն գէշութեան չվարուելու համար 3–4 ամիս տուեց, և լուծումն առաւ։

Յառաջ քան զայս Տարսոնի 55 ի չափ ազգայինք Պատրիարքարանէն հեռագրաւ հրման խնդրեր էին երկու ազդեցութեան տեր էֆէնտիներէ ազգային հաշիւ պահանջել, մեկէն 12 տարուան եկեղեցեաց հաշիւն, իսկ միւսէն Տարսոնի եկեղեցւոյ փլատակէն եղած հնութեանց մեծագոյն մասը ժամանողին առած և ծանր գնով ծախած լինելուն. և ինչ շահ բերէ եկեղեցւոյն տալու խօսամունքը չկատարած լինելուն, սոյն խնդրոյն նկատմամբ դատ վարելու եղած ատենին, յիշեալ երկու էֆէնտիք իբրեւ քիչ յուզմունք չբերեն մեր գլխուն, 55 ազգայնոց խօսքն տանհարել իրենց կամայը չհետեւելնուս ագագաւ։ Եւ մինչեւ իսկ Պատրիարքարանէ և անտեսական խորհուրդէն վերոյին տեղական մանաժողով լուծելու հրաման եղած և Զիեա բաշայի, որով կարող էի վերս ի վերայ վիրայ դնել, յատեան նետուիլ յիշեալ ազդայն պահանջին լուծումն խնդրելը. բայց հայրաբար իբրեւ Աւետարանի պաշտօնեայ համբերած եմք, ի դիպող ժամու քաղցրութեամբ տեսնել սոյն գործերն։

Ահա՛ այսպիսի տաժանելի, դժխային քաղաքականութեան տակուն մեկ կասրն նկարագրելէ ձանձրանալով, գուցէ դուք ալ կարդալով պիտի ձանձրանայք, վերջնական սա կ'ըսեմ, որ Եւրոպայի կղերաց ոմանց չարաղութեան վիճակ կիյնայ Զինաստան, Հնդկաստան, որք խոր կռապաշտութեան մէջն են, որքան դիւրին է մերն քան զնոսայն, այս ըսելով հաճբերած եմք. երբեմն նոքա կը ջարդուին կռապաշտներէ, մեք ալ մեր ազգայիններէ. միանգամ 'ի Տարսոն սուսերօք և բրօք յարձակում կըրեցինք և միւս անգամ ալ Յատանա Նիկողայոսեանց կուսակցութենէն, տակաւին կայրինք զորութեամբն Տեառն, թող բարոյապէս սպանող յօդուածներով զրպարտիչներն իրենց դերերն խաղան, յօդուածոյդ պատասխանն ուրիշ լրագրաց մէջ լիուլի տրուած է, ձեզի կրկնել արժան չդատեցինք, վասն զի աշխարհք նիւթական է, և դուք մեք նիւթականով զձեզ մեծարելու ոյժ չունիմք, ձեր բամբասած պորտաբոյծ կղերներէն չեմք, բայց և այնպէս հալածողներուն մեր անուանակցին նման մեզի սպանել քարկոծել ուզողներուն համար կաղօթեմք միշտ։

Նաև տասն երկու տարուան շրջանի մէջ որչափ անկարգութիւններ կոգ և կռիւ եղած է հոս հարուստին և աղքատին մէջ անհաշտ թշնամութիւններ ծագած են՝ բոլորին պատճառ յիշեալ էֆէնտիներէն մին եղած է։

Եւ ազօթարար ձերոյին անդին կենաց

Սարգիս Ծ. Վրդ. Ոսկերչեան

1880 սեպտեմբեր 19

Յառաջ. Հայոց

Ատանա

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(230)

—

—Թաամբնըզ իթիքտէն սոնրա, ագչէնին կէրիսինի վերիրիմ՝ տէ. տի Կօրժիւ, մէգքիւր սիքքէյի ճէպինէ աթարագ։

—Էվվէթ, էվվէթ . . . չիմի սիղին չարուգ իթմէնիզի ըէճա իսէ. ըիմ, չինքի սիզէ թէքրար էյլէրիմ քի, ճալրգտան էօրիւեօրում։

Պիր իքի սանիէէ սոնրա, մէյխանէճի, մէճհուլէ գաբնընն գարշբսբնա պիր թապագ նէֆիս գօգուլու թաամ իյէ պիր մբգտար տա շարապ կէթիրտի, վէ քէրամա աղաղ պիրլէ,

—Պու թաամը իտէճէք օլուրսանըզ, տէտի, չէնիշի հագգընտա պանա մալիումաթ վիրէճէքսինիզ, չինքի զանն իտէրիմ քի, հիւրմէթլի գաբն, սիզ հէր կիւն պէօյլէ թաամ իտէմէզսինիզ։

Մէճհուլէ գաբն հիչ պիր ճէվապ վիրմէյիպ, քէմալի իշթիհա իլէ վէ եիւզիւնտէքի թիւլիւ գալարբմսեարագ, մէգքիւր թաամը եէմէկէ պաշլաբ։ Կօրժիւ տէ մէղպուրէնին եանընտան մուֆարագաթի իթտի։

Պու գաբն պէեանէ հաճէթ օլմաբզը իւղրէ, Բէրին իտի։

Մէղպուրէ իլք կիւնքի սապահտան, եանի Իւրսիւլ գաբընը խամսը, քէնտինին ախղը ինթիգամը վէ սէրվէթինէ պիր սէրմաեէ տիմէք իտի, —պախթ, էլինտէն թուքպ, քէնտիսինի օլ սաը չանը պօղուգ մահէլլէ կէթիրմիշ իտի քի, տէրբանինտէ քէնտիսինին թէհի եէրտէ արտաբզը օլ պէտապախթ ղըղճբղաղ պուլունմագտա իտի, հալ պու քի Բէրին, մէղպուրէնին քէնտի եանընտա պուլունմասընտան շիւպհէ պիրէ իթմէեօր իտի։

Տահա զիեաաէ ղարիպի շու տուրքի, մէղքիւր մահէլլէ Գօղբլիգօ տախի կէլէճէք իտի, վէ պիր քէրբէ Լիւքլուն չէյթանի բուհու մագամընտա պուլունան օլ խապիս, ժանտը Սիմէօղլու կէօրսէ իտի, սապահ օմաղտան, պարան աբ Ֆէրժան, քէնտի դարբսընը թաավիրի հատաթիսի օլան տիկէր պիր գաբընը Կօրժիւնիւն մէյխանէսինտէ պուլունմասընտան խապէրտար օլսաճագ, վէ տէրհալ մէղպուրէյի թանընեաճաղընտան, պու քէրրէ օլ մէճնունէ գբզ, հէր հալտէ զայպ իտիլէճէք, վէ գբրմբզը էվ տէրունինտէ պաշլանբմբշ օլան ճէհենէմի թէշէպպիւս, պիրա թէէիսիր վէ պիրա միւշքիւլաթ իքմալ օլունաճագ իտի։

. . . . . .

Մէյխանէնին գաբուսու իքինճի տէֆա աշբլաբ, վէ Գօգբլիգօ, իլք կիւնտէն պէրու կիյմիշ օլտուղու էսկի պիւսկիւ էլպիսէի վէ եանընտան ատմբ, օլտուղու ու պուն գբլբբ.ղա, քէմալի ազամէթլէ իշէրի կիրտի, վէ թէքլիֆսիզճէ պիր հէյեէթ իլէ,

—Ագշամար խայր օլսուն, արգատաշլար, ագշամար խայր օլսուն, տէտի, տօսթլարբմբ վէ արգատաշլարբմբ պուրատա կէօրտիւ. տիւկիւմտէն տօղատբ զիեատէսիյլէ մէճնուն օլտում։ Հա՛յտէ, երիկտ Կօրժիւ, չարուգ մախզէնինէ էն չբզ, վէ չարուգ կիթ կէլ, վէ իգթիղա իտէնի կէթիր. պիրմիշ օլ քի, պու մէսարիֆ պանա այնտ տիր։

Մէյխանէճի նապէտիտ օլտու։

Կուլ, Գօգբլիգօնուն սէսինի իշիթտիկինտէ տիմբրտի։ Մէղպուրէ քէմալի տիգգաթլէ մէրգումուն սիմասընը թէճէսուսէ պաշլաբզ,

—Պու ատէմի պէն թանընրմ, տէտի քէնտի քէնտինէ, պու ատէմ գբրմբզը էվէ կէրմիշ տիր, վէ Բէրժանընն ֆբրգասընա մէնսուպ տուր։

15

ԹԷՆԹՐՕՃԱ ՊԻՐ ՎԱԳԸ

—Էվվէթ, էվվէթ, տէյի թէքրարլաաբ Բէրին քէնտի քէնտինէ, պու հէրիֆին, Բէրժանընն ֆբրգասընա մէնսուպ օլտուղունա թէէմին օլունէօրում։

Մէղպուրէ օլ տաղբգատան իթիպարէն, նազարը տիգգաթբնը գավիէն Գօգբլիգօնուն սիմասընա աթֆ իյլէեերէք, մէրգումուն հէր կիւնա հարաքեաթընը թէճէսուս իթտիկի կիպի, տիհանընտան չբդան քէլամլարընն ճիւմլէսինէ տասխի գուլագ վիրտի։

Կօրժիւ, էլինտէ, տէրբունի միւսքիրաթ չիշէյերէյլէ տօղու օլարագ իքի սէքէթ օլտուղու հալտէ, զահիր օլուբ, մէղքիւր սէքէթտէքի չիշէյլէր հագգանիեէթ իւզրէ թէվզի իտիլտիլէր, վէ պու միւնասէպէթլէ Գօգբլիգօ, ումում թարաֆընտան չնատէթլէ ալգբչանտը,

Եալընըզ Բէրին, Կօրժիւնիւն Գօգբլիգօնուն չարապընտան քէնտինինէ վիրտիկի չարապը գապուլ իթմէտիկի կիպի, սէսինի տէ, մէրգում հայտուսուն ճէօմէրտիկինի մէտհ ու սէնա իչին չբգարբյան սէսլէրէ գարբշաբրմաեօր իտի։

—Պու գաբն քի՞մ տիր, տէեու սիւալ իթտի Գօգբլիգօ եավաշ ոէտա իլէ մէյխանէճիեէ, Կուլու կէօսթէրէրէք։

—Բէնտիսինի թանընմամ, տէեու ճէվապ վիրտի Կօրժիւ, չինքի իլք տէֆա օլարագ պու ագշամ պուրաեա կէլտի։

—Բէնտիսինի տիշարը չբգարամա՞զմբսը։

—Միւմքին տէյիլ տիր, ղիրա թաամ իտիեօր, հէմ թաամ ագչէսինի տէ բէշինան թէէտիեէ իթմիշ տիր։

—Էյլէ օլտուղու հալտէ, թաամ իլէ քէնտիսինի, իշէրտէքի քիւ.

ԻԼԱՆԱԹ

Զէյրտէ մուհարբէր պէշ գալէմ մահլիւլուն իշպու շէհրի թէշրինի էվվէլին ալթընճը բաղար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն, շէհրի մէղքիւրուն 9 ունճու բէնչէնպիհ կիւնիւ տէկին միւզաեէտէլերի իճրա դէլընաճաղը, 1799 նիւմէրօլու Վագթի ղաղէթասընյա, Թէրճէմանը Հագըգաթ վէ Լա Թիւրքի վի Մանզումէի էֆքեար ղաղէթալարընյա նէշր ու իլան իտիմիշ իտի։ Մահլիւլաթը մէղքիւրէնին էյեամը մէղքիւրէտէ միւզաիտէլերի խիթամ պուլմամըշ օլտուղունտան, շէհրի մէղքիւրուն 9 ունճու բէնչէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն, եէնէ շէհրի մէղքիւրուն 13 ունճիւ բաղար իրթէսի կիւնիւ միւզայիտէյի ինթիհաիեէլերի իճրա դէլընընը, քէյֆիեէթին թէֆվիղի պէր մուճիպի իլանը սապըդ օ կիւն ճանիպի Պապը Ալիտէն խթիղան օլունաճաղը ճիհէթլէ, քէյֆիյէթ ճիւմլէնին մալիւմիւ օլմագ իւզրէ, իլանը քէյֆիեէթէ իպթիտար դէլընը։

376,000 · · 16,920 · Պէյօղլունտա Թէրէպաշընտա իլքի թարաֆը Թուպլինինին քեարկիր գօնաղը վէ պիր թարաֆը վագթի արսա վէ պիր թարաֆը միճէտտէն քիչատ օլունան թարիգ իլէ մահտուտ պէր մուճիպի խարիթա 1880 զիրա պիր գէթա արսա։

360,000 · · 162,000 · · Եէնէ մահէլի մէղքիւրտէ հուտուտը մէղքիւրէ իլէ մահտուտ պէր մուճիպի խարիթա 1880 զիրա պիր գէթա արսա։

238,000 · · 107,100 · · Վէ եէնէ մահէլի մէղքիւրտէ, հուտուտը մէղքիւրէ իլէ մահտուտ պէր մուճիպի խարիթա 1190 զիրա պիր գէթա արսա։

75,000 · · 53,750 · · Պէյօղլունտա Ալթընճը տայրէ գարշըսընտա պէր մուճիպի խարիթա 250 զիրա պիր գէթա արսա։

200,000 · · 85,000 · · Դանտիլի գուրպինտէ, Մօլա Զէլէպի մահէլէսինտէ, Գարա Ապալը սօգաղընտա 1 նիւմէրօ իլէ միւրագգամ 300 զիրա արսատա մէպնի 15 օտա վէ պիր ալիը վէ պիր մախէզէ վէ պիր լօմնլուգ վէ 2000 զիրա պաղչէ, վէ տէրուենտէ ճարի իլքի մատուրա մալ լեզիզի մէշլեթմիլ պիր պապ ալշապ գօնաղը նըսբի հիսսէսի։

Թօրխանէյի ամիրե ֆապրիգալարը իչին միւպահեասընա լի զում կէօրիւնէն 90 սանտըգ ֆրէնկի խֆիտաճ իլէ 1000 օդդա չիք վէ 500 օդգա գայնամըշ պէզիր եաղլարը պէթթէմհիր հըֆզ խակէն նիւմունէլերինէ մուվաֆքգ պուլունմագ վէ իւչ գըսմա թագսիմ օլունուպ, պիրէր գըսմը, թարիխի գօնթրաթօտա վէ ադսամը սայիրէսի, անտէն պիրէր այ սօնրա անպարարընա թէսլիմ գըլընմագ, վէ ըէսմի կէօմրիւկի վէ իւճբէթի նագլեեէ վէ սայիրէսկյէ թէսլիմ օլունանլարընը իչինտէ պիլ մուայեէնէ նիւմունէ վէ մաթլուպէ թէվաֆքգ իթմէեէնլերի զուհուր իտէր իսէ, ըէտտո խոկլէճէկինտէն, օ մագսուլէլերին գալարընընը, նագլ օլունաճաղը մահէլէ տէկին վուգույի թապիի օլան մէճմուի մէսարիֆի, պակլինէ այիա օմագ, վէ թէսլիմ վէ գապուլ օլունանլարընը պահասը անպարարարան վիրիկէճէք մագպուղ սէնէալէրինին մուամէլաթը իֆա օլունտուգտան սօնրա, Թօրխանէյին 96 սէնէսի թախսիսատթընընը վիլաեաթի մալիւմէեէ մուհավէլ գըսմընտան 20լիք սիմ մէճիտիեէ 19 դրչ հիսատգը.յա, հէվալէթէն թէսվիեէ վէ իֆա իտիմէք, վէ սէնէ խիթամընա գատար, պունդար ֆապրիգալարընը իտարէսինէ վէֆա իմէզ իսէ, հէր պիրինտէն լուզումի գատար չէյ գօնթրաթօ ահ.քեատընա թէվֆիգան վիրիմէք չարթը վէ չէրայիթի սայիրէ իլէ պիլ միւնագատա, խֆիտաճընն պէհհէր սանտըգը 178 պուչուգ դուրուշտա վէ չէյին վէ պէզիր եաղընընն պէհհէր օգդասը 8 դուրուշ 5 բարատա, վէ գայնամըշ պէզիր եաղընընն հէր պիր օգդասը տախի 8 դուրուշ 35 բարատա թալիպի իւզերինտէ գարաղընտան, վէ սէնէյի մէրգու�թշրինի էվվէլին 15ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ թէքրար միւնագատասը իճրա օլունարագ, գարարը գաթիլերի վիրիլէճէկի կիպի, իրթէսի բէնճէնպիհ կիւնիւ տախի 100 տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, էշեայի մէղքիւրէյի տահա աշաղը պահա իլէ իթաեէ թալիպ օլանլարընը, նիւմունէլերինի կէօրիւպ, շէրայիթի մէղքիւրե թաֆսիլաթընը անլամագ իւզրէ, զիքր օլունան կիւնլերին սահթ 10ունա գատար թօքխանէի ամիրե մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի։ 2—3

Ա Զ Դ

Նորայրի Գաղղիերէն—Հայերէն Բառարանին 20երորդ թերթը ևս հրատարակեցաւ։ Առ այժմ կանոնաւոր կերպով չարաթը մէկ թերթ պիտի ելնէ. իւրաքանչիւր թերթի դինն է 60 փարա արծաթ։ Դիմաւոր մթերանոցն է Ֆրէնկեան գրավաճառանոցը, Ուզուն չարշը, թիւ 362. կը գտնուի նաև ամեն Հայ գրավաճառաց քով, Արշակ էֆէնտիի թըղթափաճառանոցը ի Դալաթիա, և Վայրի քով ի մեծ փողոցն Բերայի։

Զինկեանէ Գըզընը օն սէքիզնճի ճիւղի չէգմէշ օլուպ, վէ թէքմիլ թագըմ կէրէք մանթպասմըշտա վէ կէրէք քիթապճըլարտա սաթըլմագտա օլտուղունտան, վէ մէղքիւր քիթապը օգուռանլարընն քեաֆֆէսի տախի թէլէզրիւզ խտէրէք մէմնուն գալմագտա պուլունտուգլարընտան, կիւղել բօմնն օգումագ արգու իտէնլերին, իշթիրասընա հիմրէթլերինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ։

ՊՏՈՑՏ ՄԸ

ՊՕԼՍՈՅ ԹԱՂԵՐՈՒ ՄԷՋ

Պարոնեան էֆէնտի թէէլիֆի օլտուղու հարտ, վէ լէթայիֆ թարզընտա եաղըլմըշ պուլունտուղու թագտիրտէ, պիր վագըթտան պէրու, ճիւզ ճիւզ նէշր օլունմագտա պուլունան մէղքիւր քիթապ, պու ատֆա թհքմիլ օլարագ, 224 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հարտ, 12 էր զ.ա սաթըլմագտա օլտուղունտան, հէր քէսին պիլ իշթիրա, հէմ էյլէնիպ վէ հէմտէ խթիֆատէ իթմէլերինի էլթաբ իտէրիզ։

ԱԼԷՍ. Օ ՏԸ. ԳՕԼՕՆԵԸ.

Օ տը Գօլօնէրնրն էն ալէտսը 1695 սէնէսինտէ ԺԱՆ ԲՕԼ ՖԷՄԻՆԻՍ ին լեճատ էյլէտպի, վէ ԺԱՆ ԱՆԹՕԱՆ Ֆաբրինանրն Միլան շէհրինտէ 139 նիւմէրօլու Հօշթրաարն խանէսինտէ իսպիքատէն կէշիրտպի Օ տը Գօլօնեը տըր։

Շիշէնին իւզերինտէ գըրմըզը վէ մաի պիր մարգա վար տըր։

Իշպու Օ տը Գօլօնեը եալընըզ Դալաթատա Մէրթիպանի օսգաղընտա 12 նիւմէրօլու Թընէլ խանընտա իլք գաթտա մէմուրը մախսուսը միւսիւ Ժօզէֆ Լ. Ֆլորիանինին օտաաընտա սաթըլըր։

ՏԻԲԻԹ ՄԱԲԻՆԱԼԱՐԸ ԻԶԻՆ ԹԻՐԼ

Կլասկօտա Ճօն Դրարդըն գումբանեասընն էնալէտ վէ շավի մանքինա թիրէսի, պուրատա, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպուլ մաղազալարընդն քեաֆֆէսինտէ պուլունուգ թօրատան վէ բալ չա բարչա, սահթն ալմագ խմէեէնէրին, Գալաթատա Վէյվոտա օսգաղընտա 13 նիւմէրօլու մաղազատա, վէ Իսթանպօլատա Հանի Բէյօղլի ճամիսինտէ 64 նիւմէրօլու մաղազատա միւրաճաաթ իմէզլերի։

Պիյիւք ահճէնթէ

ԷՄԻՐ Թ. ՀԱՆՕՅԻ

Մագարա իւզերինտէ տպրիր Բարեկամ տպարանը։

Օրատան ալնան ամանաթ։

ՆՈՒԱԴԲ ՀԱՅԱԿԱՆԲ

Բամանդակու թիւն

Թիւ 11. Տէր կեցո՛ զՀայաստան։ Հապա քաղաղանք։

Թիւ 12. Արատասէր

Նուագացու հրատարակիչը այս առթիւ կը յայտարարէ և միամտութիւն պատուարժան բաժանորդաց թէ հաստատապէս որոշած է այս գործել և կը անուար եթէ այնչափ վնաս ևս կրէ նիւթապէս որոյ չկարենայ հանդուրժել, գո՞նէ մէկ շրջանը անչուշտ պիտի աւարտէ հրատարակելով հետզհետէ սոյն տետրերն ըստ առաջնոյ յայտարարութեան։

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթէօրու միւմանիլէյհ, սապըդը վէճհ իւզրէ, եալընըզ ֆըրէնկի վէ պէլ սօուգլուղու, վէ ումումի ալէմթը թէնասիլիեէեէ (Ծննդական գործարանաց վերաբերեալ), վէ իտարա եօլարընա տայիր խասթալրգլարա տիւչար օլանլարընն էմրի թէտավիլերի իչին, հէր կիւն սահթ տէօրթտէն օնա գատար, Պաղչէ գարուսունտա Համիտիյէ թիւրպէսի սրբասընտա վագը 32 նիւմէրօլու Սինապեան Վիչէն էֆէնտի էճզախանէսինտէ, վէ բաղար կիւնլերի տախի, Պէյօղլունտա Սագըզ ադաճը ճատտէսինտէ վագը 27 նիւմէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէյֆսիզլերի գապուլ էթմէ.քտէ տիր։

ԲԻԵԱՆՕ ՏԷՐՍԻ

Ադապեան վարժարան չակիրտանընտան թուպ, վէ չէնտ սէնէտէն պէրու, միւթէպէր ֆամիլեալար խանէլերինտէ տէրս վիրմէքտէ օլան, վէ քէնտի թէրպիյէ, նէզաքէթ վէ քէմալէթիյլէ, հէր քէսին թահսին վէ հիսսի թէվէճճիւհինի տավէթ էյլէմիշ պուլունան օրիորդ Դամպիկ Յարութիւնեան, պունտան պէօյլէ, Դում գաբուտա Բաթրիգխանէ սօգաղընտա վագը 18 նիւմէրօլու քէնտի խանէսինտէ, սալը վէ ճիւմա կիւնլերի, սահթ 3 տէն 10 ա գատար, թալիպ օլան մուհթէրէմ գատընլարա վէ գըզլարա, վիգիթա իլէ տէրս վիրմէքիւիկէ հազրը պուլունտուղունտան, էն պիւյիւք հօճալարընն ուսուլի իւզրէ տէրս ալմագլըղա արզու քէշ պուլունանլարընն, պազը սահթ շարլթանլարընտան տէրս տարագ, պիհուտէ բարա վէ վագրթ սարֆ իտէէք եերտէ, մէրգումէյի միւրաճաաթ իթմէլերինի նասիհաթ իտէրիզ։

ՏՕԳԹԷՕՐ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԷՖ.

Պիր գաչսէնէտէն պէրու Գասբ քէօյլինտէ իգամէթ իմմէ.քտէ օլան Տօգթէօր Ս. Յակոբեան էֆէնտի, պունտան սօնրա հէր սալը վէ ճիւմա կիւնլերի սահթ 6 տան 8 է գատար, Պաղճէ–Գարա ճատտէսինտէ վագը 18 նօմէրօլու Մէրամէթճեան էճզախանէսինտէ պուլունարագ, քէնտուսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթալարը էմրի թէտավիլերինէ պագտճաղ տըր։

Ֆուգարաեա մէճճանէն։

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

ԵՈՒՆԱՆ ՄԻԼԼԷԹ ՊԱՆԴԱՄԸ

ԻՍԹԻԴՐԱՋԸ

72,716,400 ՖՐԱՆԳԼԷԳ

Իշպու խթիդրաղ բիանպօսու, էօնիւմիւղատէքի Նոյ. 1 տէ քէշիտէ գըլընճաղ օլուպ, ամիտէքի նիւմէրօլար գաղանճաղլար տըր.

Նիւմէրօ		Ֆրանգ գաղանճաղ
1		70,000
1		10,000
2 հէր մէրէտ	2,500ական ֆրէգառն.	5,000
5 » »	1,000 » »	5,000
	Ճէման	90,000

Թահվիլաթը էվվէլտէէ իլէ ըրօմէպէր, գաղանըլաճաղ մէպլաղըն մէճմուինէ հագգլարը պուլունուպ, վագի իւլ խմզանը վէսամաթը.յա 6 դուրուշա սահթըլըրլար։ Վագի իւլ խմզա, եալընըզ իւք թահվիլաթն գը.յմէթինի ալըգօնարագ, բրօմէսէրի թահվիլաթը ասլիեէ իլէ թէպտիլ, վէ գաղանըլաճաղ իւրամիէ.յի նագտէն թէէտիեէ իմմէքլիկի թէտ. հիւտ իտէր։ Պանէր

Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹՕ

Գօմիսիօն խանը, Նօ. 18

ՍԱՀԻՊ ԴԱՋԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ճ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

COMPAGNIES ANONYMESFRANÇAISES

ՏԷՆԻԶՏԷ ՄԱԼ ՍԻԿՈՒՐԻԹԱ ԻՏԷՆ ԱՆՕՆԻՄ

ՖՐԱՆՍԷԶ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

Իշպու գումբանեալարտան ԴէՌՈՒ Մուրիր օլունուպ, սէրմաեէսի Ի-Ղ Դէլէ Ֆրանգ	1857 տէ իհտաս
Մէլէ-ղէ օլունուպ, սէրմաեէսի Ի-է Դէլէ Ֆրանգ	1857 տէ իհտաս
Բրէվօրոն օլունուպ, սէրմաեէսի Ի-է Դէլէ Ֆրանգ	1869 տա իհտաս
Սէ-է-էրիկ օլունուպ, սէրմաեէսի Ի-է Դէլէ Ֆրանգ տըր։	1836 տա իհտաս

Պալէատէ իշար օլունան տէնիզ սիկուրթասը գումբանեալարը, պիրլէշիր օլտուգլարընտան, վէ քէնտի իհթիեաթ ագչէլերինին ճէսամէթի հասէպիլէ, դաեէթ ֆայիտէլի չարթլարը սիկուրթա իտիպ վէ թէէմինաթը միւքէմմէլ իթա իտէպիլիրլէր։

ԽԻԼԱՍԱ

Մեծ Ի-Ղ սենելերին հասըլընը

1876 տա հասըլ օլան քեար	684,266	ֆրանգ
1877 » » » »	371,547	»
1878 » » » »	347,256	»
Եէքիւնի քեար	1,403,169	»

1878 դեկտեմբեր 31 տէ օլան ընեդնաը

Սէրմաեէ	8,500,000	ֆրանգ
Բեատան ալըգօնմուշ իհթիեաթ ագճէսի	1,763,566	»
Թէհլիքէեէ դարշըլըգ հըֆզ օլունմուշ ագճէ	1,823,314	»
Եէքիւն	12,086,880	»

Խթանպոլ ագճէնթօսու
Մ. Ժ. ԱԼՊԻՆԻ

Ագճէնցիախանէ, Դարա քէօյ քէօբրիւսիւ դուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա տըր։

Թէլլալը մախսուսը
Տ. ԳՈՒՐԹԷԼԼԻ

LA CENTRALE

ԼԱ ՍԱՆԹՐԱԼ

ԼԱ ՔԷՍ ՄԷՐԻՏԻՕՆԱԼ

ԼԻԻՆԻՎԷՐՍԷԼ

Մէղքիւր իւչ Ֆրանսըզ սիկուրթա գումբանեալարը, մուայեէն ֆիեաթլա աթէչէ գարշը սիկուրթա իտէրլէր։

Մահէլլը մէրքէզի, Բարիստէ Բիշլիէօ սօգաղընտա 108 նիւմէրօտա տըր։

Մէղքիւր իւչ գումբանեալարը, մէմալիքի Շահանէ իլէ Եունանիսթանին պաշ ագճէնթօսը, Խթանպոլտա միւսիւ ՖՕՐԹԻՆԷ ԺՈՒՐՏԱՆ տըր։

Թագիպլի մալիւմաթ ալմագ, վէ էպնիէլերինի սիկուրթաեա վաղ իթմէք խմէեէնլերին, Դարաքէօյ քէօպրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա պաշ ագճէնցախանէէ, վէ Գալաթատա էսքի պօրսա գարշըսընտա մէմուրը մախսուսը միւսիւ Մարքիզիէ, վէ Գոնթուար Մարիթիմ, Մէլիզին, Բրէվօխանա, վէ Սէքիւրիթէ Նաման տէօրթ Ֆրանսըզ սիկուրթա գումբանեալարը ղրքէթինին Թէլլալը մախսուսը միւսիւ Տ. Գուրթէլլիեէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 22 Հոկտ.

Ինկլիզ	գոնսոլիտ	99-1/16
Իսհամը	Ումումիէ աշըլմը	10-1/16
»	» գաբանտը	10-1/8
1865	Իսթիգրաղը	10-7/8
1869	»	10-3/4
1871	»	68-1/4
1872	(Պոնտիւ Թրէզօր)	18-1/2
1873	»	10-3/8
Օսմանը	Պանգասը	10-3/8
Բուսիա	Իսթիգրաղը 1873	89-1/8
Մըսը	Իսթիգրաղը պիրլէշմիշ	64-3/4
»	Իսթիեաղը (չըմէնտը.)	92-
Տէվլէթը	Ալիէնին 1877 Իսթիգրաղը	81-1/4
Տարբա	սանիեէ	69-3/4
Մըսրը	Բօչիրտ Իսթիգրաղը	95-1/2
1877	Մահարիսթան Իսհամը	91-5/8
Գամպիօ	Բարիզ 3 այ վասէ	–

Բարիս, 22 Հոկտ.

Ֆրանսըզ	ֆոնտսու 3%	85-70
»	» 3% Ամորթիսանը	–
»	» 5%	120-65
Իսհամը	Ումումիէ աշըլմը	10-15
»	» գաբանտը	10-20
1865	Իսթիգրաղը	–
1869	»	53-
1873	»	52-
Բուսէլի	չըմէնտը. Թահվիլ.	31-
Օսմանը	Պանգասը	513-75
Գրէտի	Լիոնէ	975-
Բուս	ֆոնտսու 5% (1877	94-7/16
Բուսիանը	Շարք Իսթիգրաղը	58-3/8
Իթալիա	ֆոնտսու	87-35
Մըսը	Իսթիգ. պիրլէշմիշ	328-75
Իսբանեա	Խարիճի Իսթիգրաղը	93-
Գամպիօ	Լօնտրա իւզերինէ	25-34
	Բարիս, (Պուլվար) 20 Հոկտ.	
Ֆրանսըզ	ֆոնտսու 5%	120-71 1/2
Իսհամը	Ումումիէ	10-20

Վիէննա, 22 Հոկտ.

Լօնտրա իւզերինէ գամպիա	117-65
Բուսէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	14-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ումմ.	Հոկտ. 10 ագչմ. գր.	10-34
» »	Հոկտ. 11 սպհ. աշ.	10-33
» »	Լն եիւքսէք	10-33
» »	Լն աշաղը	10-31
» »	Սահթ 5 տէ	10-31
1865	Իսթիգ. (Մութօն) 6% ֆ.	48-
1865	» » 6% ֆ.	50-
1869	» (Բիլնար) 6% ֆ.	50-
1872	» (Պոնտիւ Թրէզօր	16-1/2
1873	» (Բիլնար) 6% ֆ.	47-
Բուսէլի	չըմէնտըֆէր	29-1/4
Բէրօր	ղուրուշ	35-
Հէվալէսիզ	»	15-
Ագչէ	ֆայիդի %	69-1/2
Բիացա	գավի	

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի	ժէնէրալ 6%	3- 20
Սօսիէթէ	ժէն 6%	4- 4
Խթանպոլ	Պանգասը	7-10
Սօսիէթէ	Օթման	2-37
Թրամվայ	3%	3-9 1/2
Լավրիօմ	(մատէն)	100 1/2
Աքսիոնլարտա	իշ եօգ	

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանը	լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ	լիրասը	109 35
Ֆրանսըզ	ալթունու	87- 4
Բօլ		89-22
Գրիմից	ալթունու	51-20
Պէեաղ	մէճիտիյէ	107-1/2
Մէթալիք		214-1/2
Պէշլիք		213-1/2
Ալթընլգ		128-1/2
Պագըր		550-
Գարպոն	գայիմէսի գաբիք	9-10

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն	եիւքսէք	1195-
Էն	աշաղը	1195-
Սահթ	5 տէ	1195-

(1) Պիրինճի բագգամար լիրայի Օսմանի օլարագ գըյմէթի մուխամմէնէլերի, վէ իքինճի բագգամար պէտէլի միւզաֆէլերի իմա իտէրլէր։